

‘Ο Γεώργος της, τὴν λατρεύει!! Τί καλὸ ἔκαμε γιὰ ν’ ἀγαπηθῇ τόσο πολὺ; τίποτε. Αὐτὸ τὸ ἔβλεπε ὁλοφάνερα, πῶς δὲν εἶχε κἀνένα ξεχωριστὸ χάρισμα. Εἶνε εὐμορρη· μὰ δὲν εἶνε πάλιν καὶ θεά! ἔχει καλὴ καρδιά, μὲ μικρὴ καρδιά, τόσο στενόχωρα τόσο ἰδιότροπα πλάσματα, ποὺ μόνον τὸ Γεώργο της χωρεῖ καὶ συμπαθεῖ ὅμως καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Μὰ τί ἔκαμε γιὰ νὰ ἀποδείξῃ αὐτὴν τὴν ἀγάπη;

Ἦρχοντο στιγμαὶ, ποὺ αἰσθάνονταν παράξενη ὁρμή, νὰ τοῦ ἀποδείξῃ μὲ ἔργα αὐτὴν τὴν μεγάλη ἀγάπη, ποὺ ἐσκίαζε μὲ τὰ μεγάλα φυλλώματά της, κάθε ἄλλη ἀγάπη.

Μισοέκλειε τὰ καστανὰ ματάκια της τότε καὶ ὠνευροπολοῦσε περιστάσεις, ποὺ θὰ ἀποδείκνυε ἔς τὸ Γεώργο αὐτὴν τὴν ἀγάπη. Ἄν ἡ ζωὴ του διέτρεχε ἔξαφνα κίνδυνον καὶ ἐχρειάζετο ἡ ζωὴ της, γιὰ νὰ τὸν σώσῃ, θὰ ἐδίσταζε; ὄχι. Θὰ ἔκαμνε τάχα μεγάλο κατόρθωμα; ὦ πολὺ μεγάλο ἀλήθεια. . . . ἀπλούστατα, θὰ ἀντέγραφε μιὰ γυναῖκα τῆς ἀρχαιότητος. μήπως ἡ Ἀλκηστις δὲν ἔκαμε τὸ ἴδιο πρᾶγμα. . . .

Μὰ τί καλὸς, θεέ μου αὐτὸς ὁ Γεώργος!! τί καρδιά ἀγγέλου. . . δὲν ξεῦρω, δηλ. δὲν μπορῶ νὰ ξεδιαλύσω ἂν τὸν ἀγαπῶ περισσότερο ἢ ἂν τὸν θαυμάζω! Μὰ ποτὲ δὲν μοῦ ἔριψε αὐστηρὰ ματιά! Θυμοῦμαι τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα· καλὸς ἀνθρώπος, μὰ σοῦ εἶχε ἓνα θυμὸ. . . πολὺ τὴν πίκραινε τὴν μητέρα, τὴν καὶ μὲνη. Τὸ φαγί, πότε τὸ εὑρίσκε ἀλμυρὸ, πότε ἀνάλατο· ἀκόμη καὶ ἡ ροδακινιά ἂν δὲν ἔκαμνε ἄφθονα ροδακίνα, εὑρίσκε! πῶς ἔπταιε λιγάκι ἡ μητέρα. Ὁ Γεώργος δὲν ἔχει χολή.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Γράψαντες ὅσα ἐγράψαμεν ἐν προτέρῳ φύλλῳ περὶ τῶν παρ’ ἡμῖν ἐκάστοτε ἐγειρομένων καὶ ἄρτι δ’ ἀναφανισσών συζητήσεων περὶ πρακτικῆς διαρρυθμίσεως τῆς παρ’ ἡμῖν μέσης παιδείσεως, ὡρμήθημεν ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι αὐταί, καλὰ κατ’ ἀρχήν, δέον μετὰ τῆς προσηκούσης τῇ σπουδαιότητι αὐτῶν νὰ διεξάγονται μελέτης, οὐχὶ δὲ γενικῶς καὶ διὰ συγχύσεων. Ἐν τῇ Νεῇ Ἐπιθεωρήσει ὅμως Ζ. τις ἀνωνόμως ἠθέλησε νὰ σχολιάσῃ τὰ πρότερον ὑφ’ ἡμῶν γραφέντα. Πρὸς αὐτὸν ἀρκοῦσαν ἡγούμεθα τὴν ἐν τῷ Νεολόγῳ δοθεῖσαν ὑφ’ ἡμῶν ἀπάντησιν καὶ τὰς ὑπὸ ἐδικοῦ ἀνδρὸς ἐπίσης γενομένας παρατηρήσεις, δι’ ὧν καταδείχθη ὅτι ὁ Ζ. ἔπαρχεν ἐντελὴ ἀγνοίαν τοῦ θέματος εἰς ὃ ἠθέλησε ν’ ἀναμιχθῆ, ἐπομένως δὲ παρερχόμεθα ἐνταῦθα τὰ σχόλια αὐτοῦ. Ἡ δημοσιευμένη ἄλλως ἐν τῷ Νεολόγῳ μελέτη περὶ τοῦ Ζωγραφείου καὶ τῶν γερμανικῶν πρακτικῶν σχολῶν διασαφεῖ τὰ πράγματα.

Μιὰ μέρα, δὲν ἐφρόντισα νὰ μαγειρεύσω, γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθειαν, διαβάζα μιὰ συλλογὴ ποιημάτων του καὶ ξεχάσθηκα ἐπάνω σ’ ἐκεῖνα. Ἦταν σ’ ἐκείνους τοὺς στίχους χυμένη ἡ ψυχὴ τοῦ Γεώργου μου· πῶς νὰ ξεχάσω τὸν κόσμον ὅλον, καὶ πῶς νὰ θυμῇθω πῶς ἡ μαγειρεία σά μας ἔφυγε;

Ὅταν ἦλθε, μόλις τὸν ἐννοίωσα. . . . ἤμουν ἀκόμη σ’ ἄλλους κόσμους.

— Τί διαβάζεις, Μαριάνθη μου; μοῦ λέγει.

— Τὸ Γεώργο μου διαβάζω! τοῦ εἶπα καὶ τοῦ ἔδειξα τὸ πρόσωπό μου, τὸ γεμάτο ἀπὸ δάκρυα.

Μὲ ἔβλεπε μὲ συγκίνησι.

— Ἀχ! δὸς μου, Γεώργο μου, τὰ χεράκια σου νὰ τὰ φιλήσω, τὰ χεράκια ποὺ γράφουν κατὰ τὴν ὑπαγόρευσι τῆς καρδιάς.

— Ὁ Γεώργος μου ἔκλαιε.

Πέρασε πολὺ ὥρα καὶ θυμῇθηκα μὲ ἐντροπὴ μου πῶς δὲν ἐφρόντισα γιὰ τὸ δεῖπνον.

— Αἱ καὶ τώρα; λυπᾶσαι γιὰ αὐτό; μοῦ λέγει μὲ ἀγαθότητα· μὲ τὰ σωστά σου λυπᾶσαι; φόρεσε τὸ καπέλο σου, νὰ πᾶμε ἔς τὸ ξενοδοχεῖο νὰ φᾶμε.

Ὅλα τὰ συγχωρεῖ, γιὰ ὅλα ἡ μεγάλη καρδιά του βρίσκει συμπάθειαν. . . .

Σικόθηκε ἀπὸ τὸ μαλακὸ σοφὰ ἡ Μαριάνθη καὶ γλυκοφίλησε τὴν εἰκόνα τοῦ Γεώργου της, ἔπειτα γύρισε τὸ καστανὸ κεφαλάκι τις καὶ εἶδε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ εἶπε μὲ χεῖρα σταυρωμένα.

— Εὐχαριστῶ Παναγίτσα μου. Κόψε χρόνια ἀπὸ τὴ ζωὴ μου καὶ χάρισε μέρας τοῦ Γεώργου μου.

Τὸ Figaro ἐν τινι τῶν φιλολογικῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ἔθηκε τὸδε τὸ μουσικὸν ζήτημα: Τίνι ἀποδοτέον τὴν ἑλλειψιν ὥτως ἐν τισιν ὀργανισμοῖς; Ἡ ἑλλειψις αὕτη εἶνε πνευματικὴ ἢ φυσικὴ. Ὑπάρχει μέσον τι ὅπως δυνήθῃσι ν’ ἀκούωσι τὴν μουσικὴν οἱ μὴ τερπόμενοι εἰς αὐτήν.

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἱκαναὶ ἐστάλησαν ἀπαντήσεις ἕως δημοσιεύει τὸ Figaro ἐν τῷ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου φιλολογικῷ αὐτοῦ παραρτήματι, ὧν πρώτην τὴν τοῦ γνωστοῦ ἐνταῦθα ἐκδότου ἑλληνικῶν ἡμετέρων Bourgault-Ducoudray. Αὕτη ἀποφαίνεται ὑπερ τοῦ δυνατοῦ ἐν τινι μέτρῳ διὰ τῆς διδασκαλίας διαγέσεως τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος παρὰ τοῖς τῶς στερουμένοις τοιούτου, ἄλλοι ὅμως ἄλλην ἐξηγεῖτον γνώμην καὶ τινες δὲ ἀπέφυγον ν’ ἀποφανθῶσι, περὶ ἄλλα στραφέντες.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὑγεινῆς ἐπιτροπὴ τῆς Ὀράνζης ἐν New-Jersey ἐτοιμοκλήθη ἐν τοῖς ὅδοις, τοῖς δημοσίαις καταστήμασι καὶ τοῖς θεάτραις ἀγγελίαν ἀγγέλουσαν ὅτι μέχρι νεωτέρας διαταγῆς ἐνεκα ἐπιδημίας κακοήθους πυρετοῦ ἀπαγορεύεται ὁ ἀλληλοσπασμός. Κατὰ τινα παράστασιν, δὴ ὑποκρίται τοῦ θεάτρου παίζοντες κωμωδία ἐπελάθοντο τῆς ἀπαγορεύσεως, ὑπολαβόντες ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ δὲν ἰσχύει αὕτη, ἐρ’ ὃ καὶ συλληφθέντες ἤχθησαν πρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀτυνομίας. Ὁ γράφων ταῦτα δὲν πλη-

Τότε, ἀφοῦ πέρασε ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια της, ὅλη ἡ εὐτυχία της, θυμῆθηκα καὶ τῇ ξένη συμφορᾷ.

— Ἀχ ἡ καὶμένη! πῶς χλώμιασε! τὰ καὶμένα τὰ παιδάκια της. Ἀκούς, νὰ μεθᾷ, νὰ γίνεται θηρίο, νὰ νὰ τὴν δέρνῃ, νὰ πετᾷ τὰ ποτήρια ἐπάνω στὰ παιδιὰ του καὶ νὰ ἐξοδεύῃ ὅσα κερδίζει. . . ὅτὸ καπηλειό; Ἄ τὸν ἄθλιο! Περιορίζουν τοὺς τρελλοὺς μέσα ὅτ' αὐτοὶ φρενοκομεῖα καὶ ἀφίνουν τοὺς μεθυσμένους ἐλεύθερους καὶ ὥπλισμένους! Στὴ θάλασσα, περὶ πολλὰς ψυχαῖς χάνονται ἀπὸ τοὺς μεθυσμένους πλοίαρχους παρὰ ἀπὸ τῇ θαλασσοταραχῇ. Ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος ὁ μεγάλος νομοθέτης, ποῦ θὰ τιμωρῇ μὲ δεσμὰ τὸν μεθυσμένο!

Ἡ καὶμένη ἡ γυναῖκα! — Ἄν δὲν εἶχε παιδιὰ, μοῦ εἶπε, θαύτοκτονοῦσε! » ἔχει παιδάκια, δροσερά, εὐμορφά, μὰ παιδιὰ μεθύσου!! μὲ προδίδεσι γιὰ ὅλαις τῆς ἡθικαῖς καὶ σωματικαῖς ἀρρώστιας. Τί δύναμι ποῦ ἔχουν τὰ πάθη καὶ πῶς ξεχνᾷ κανεὶς κι' αὐτὸ τὸ παιδί του, σὲ μιὰ στιγμή ἀλλοφροσύνης!

Πόσο ἄραγε νὰ τ' ἀγαπᾷ τὸ κρασί, ποῦ τὸ πίνει, ἐνῷ ξέρεי πῶς κόφτει τῆς μέραις του καὶ ποτίζει μὲ φαρμάκι τὴν οἰκογένειά του. . . .

Τόσο νὰ τ' ἀγαπᾷ;

Ἡ Μαριανθῇ, τρομαγμένη σὰν νὰ τὴν ἐφόβισε σκέψι μυστικῇ, σταμάτησε ἀντίκρυ ὅτ' ἡ εἰκόνα τοῦ Γεωργίου της.

— Ναί κ' ἐγὼ τὸ αἰσθάνομαι, ἐγὼ ἡ δειλὴ, ἡ λεπτοκαμωμένη, θὰ ἔκαμνα ἔγκλημα γιὰ τὸ Γεωργό μου. . . . ἀλήθεια, ἂν ἡ ζωὴ του ἢ ἡ εὐτυχία του τὸ ἀπαιτοῦσε, δὲν θὰ ἐθυσίαζα μόνον τὴν δική μου ζωὴν. Αὐτός, ἀγαπᾷ

ροφωρεῖ ἡμᾶς ἂν οἱ δύο ἔρασαν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ἐτέθησαν ὑπὸ κάθαρσιν καὶ υπεβλήθησαν εἰς μέτρα ἀντιστηπτικά.

* *

Τὸν ἐπὶ ὀντα ὁκτώβριον τελεσθῆσονται ἑορταὶ ἐπὶ τῇ ἀμφιστηρίδι τοῦ Johann Strauss ἐν Βιέννῃ. Ἐν τοῖς μέλεσι τῆς πρὸς διοργανῶσιν αὐτῶν ἐπιτροπῆς διακρίνονται οἱ μουσικοὶ Brahms, Goldmark, Richter, Jaher, Fuchs, Suppé, Hanslick καὶ ἄλλοι. Αἱ ἑορταὶ διαρκέσουσι ἑβδομάδα περίπου καὶ θὰ καταλήξωσι διὰ τῆς ἐκτελέσεως νέου μελοδραματίου τοῦ ἑορτάζοντος ἐπιγραφομένου *Misho*. Οἱ ἀμερικανοὶ θαυμασταὶ τοῦ « βασιλέως τοῦ valse » ἤνοιξαν κατάλογον συνδρομῶν, ὅπως προσενέγκωσιν αὐτῷ στέφανον ἐξ ἀργυρᾶς δάφνης.

* *

Ὡσεὶ μὴ ἔρχουν ὅσα ἡ κριτικὴ ἐπισώρευσε κατὰ τῆς Lourdes τοῦ Zola, ὥσεὶ μὴ ἔρχει ἡ ἐπιστολιμαία διατριβὴ τοῦ Ricard καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ Πάπα ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Rambolla ἀπευθυνθεῖσα ἐπιστολή, περὶ ἧς ἐν προτέρῳ ἡμῶν ἐπιφυλλίδι ὠμιλήσαμεν, ἰδοὺ παρερχεται εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Bartrés, διαμαρτυρούμενον δι' ἐπιστήμου αὐτοῦ ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δημάρχου κατὰ τῶν « ψεύδεων », ἅτινα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ νέῳ μυθιστορήματι, τῇ Lourdes, ἐν τοῖς περὶ τῆς Bernadette Saubirous. Δὲν εἶνε δυνατόν ἐνταῦθα νὰ περιλάβωμεν τὰς κατηγορίας τοῦ

τὸ κρασί, μὲ τὸν φανατισμό, ποῦ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ Γεωργό μου. . .

Μήπως ἀμαρτάνω, ποῦ τὸν ἀγαπῶ τόσο πολὺ. . .

Μὰ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ Γεωργό μου, δηλ. τὸ τελειότερον πλάσμα τοῦ Θεοῦ μου, τὸν κατ' ἐξοχὴν κατ' εἰκόνα του ἄνθρωπον καὶ ἐκεῖνος — μὴδὲν τὴν δική μου διάθεσι — δὲν μπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ μένα, παρὰ μόνον πράξεις εὐγενεῖς καὶ θεαρέστους, ἐνῷ αὐτὸς ἀγαπᾷ τὸ κρασί, ποῦ τοῦ ἐνέκρωσε κάθε ἀνθρώπινον αἶσθημα.

Ἀγάπη ἀπὸ ἀγάπη ἔχει διαφορὰ.

Ἐξαπλώθηκε πάλιν στὸ σοφὰ καὶ ἔρριπτε τὴν ἀνῆσυχν ματιά της ἐξω. Περίμενε τὸν Γεωργό της καὶ κάθε βράδυ ἔτρεχε νὰ τὸν προῦπαντήσῃ. Εἶδε τὸ κρίζο σακκάκι του ἀπὸ μακριὰ καὶ ἐπέταξε κάτω ὅτ' ὁ κήπο, ἐνῷ τὴν ἐφώτιζε ὁλόκληρη ἡ ἀγάπη.

Πῶς τὸν ἀγαπᾷ.

* *

Ἀπὸ βαθειὰ ἀκούονταν κλάματα σπαρακτικά καὶ φωνὴ ἄγρια, σὰν φωνὴ θηρίου.

— Τί τρέχει; ῥώτησε ἓνας περαστικός.

Ἐκεῖνος ποῦ ῥωτήθηκε, σήκωσε μὲ ἀδιαφορίαν τοὺς ὤμους του καὶ εἶπε.

— Δὲν εἶνε τίποτε. Συνειθισμένα πράγματα. Δέρνουνται πάλιν ὅτ' αὐτὸ μεθύσου τὸ σπῆτι.

— Καὶ δὲν φροντίζει κανεὶς.

— Ὅχι; δὲν ξεύρω τί κάμνει ὁ κόσμος σ' ἄλλους τόπους, μὰ ἐδῶ, τοῦλάχιστον, δὲν ἀνακατόνεται σὲ ξέναις δουλείαις. Ὁ καθένας εἶνε ἐλεύθερος νὰ διασκεδάσῃ ὅτ' αὐτὸ σπῆτι του, ὅπως θέλει.

δημοτικὸν συμβουλίου τῆς κοινότητος. ἐν ᾗ ἐβίωσεν ἡ οἰκογένεια τῆς ἀποκαλυψῆς τὴν θαυματουργὴν Παναγίαν κόρης, οὔτε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Zola εἰς αὐτάς, ἀπάντησιν γενομένην δι' ἐπιστολῆς καταλαβούσης ὑπὲρ τὰς δύο στήλας τοῦ « Figaro » (31 αὐγούστου), ἀλλ' ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ μνημονεύσωμεν τῆς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ φερομένης ἀπαντήσεως εἰς τὴν ἐπιστολιμαίαν διατριβὴν τοῦ Ricard καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ καρδινάλιου Rambolla.

Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ καρδινάλιου Rambolla λέγει: « Ὡς-τος ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀληθείας, ἣν ἀπελάχτισα. Ἡ ἀλήθεια φεῦ! ποῦ εἶνε; Γινώσκω καλῶς ὅτι ὁ Παπὰς εἶνε ἀλάθης, δὲν θέλω δὲ νὰ συζυτῶ μετὰ τοῦ Πάπα· ἀλλὰ γινώσκω ἐξαιρέτους καθολικοὺς μὴ πιστεύοντας εἰς τὰ θαύματα τῆς Λούρδης. Πολλοὶ ἐμέμφθησάν με ἀσχοληθέντα περὶ τῆς « πανηγύρεως » ταύτης, Ἡ Λούρδης δὲν εἶνε δόγμα, ἐπομένως δύναται τις νὰ μὴ πιστεύσῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἀποκαλύπτῃται πρὸ αὐτῆς. Ἡ ἀλήθεια, πεποιθα, ὅτι ἐρρήθη ὑπ' ἐμοῦ, ἐπὶ μόνῃ δὲ τῇ ἰδέᾳ τοῦ εἰπεῖν αὐτὴν, καίτοι τοῦτο δύναται νὰ μὲ βλάψῃ ».

Ἐκτὸς τούτων οἱ ἀναφερόμενοι ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Zola ἔσπευσαν ν' ἀπαντήσωσι, τὸ δὲ νέον ἔργον αὐτοῦ προκάλεσε πλεῖστα ἐπεισόδια.